

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Marie Turkové a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci žalobce: **I. S.**, zastoupeného opatrovníkem Organizací pro pomoc uprchlíkům, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti opatrovníka proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. 7. 2006, č. j. 2 Az 12/2006 - 39,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 9. 2. 2006, č. j. OAM-113/LE-05-06-2006, žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalobce proti tomuto rozhodnutí brojil žalobou doručenou Městskému soudu v Praze dne 20. 2. 2006. Kasační stížností napadeným usnesením pak městský soud žalobci ustanovil podle § 29 odst. 3 o. s. ř. (ve spojení s § 64 s. ř. s.) organizaci pro pomoc uprchlíkům opatrovníkem s odůvodněním, že se mu ani ve spolupráci se žalovaným, Policií ČR ani P. s. v S. nepodařilo vypátrat místo žalobcova současného pobytu.

Ustanovený opatrovník (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti uplatnil důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.; namítal, že rozhodnutí městského soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť z něj nevyplývá, jaké kroky soud činil ke zjištění místa pobytu žalobce a jaký byl výsledek těchto úkonů. Odůvodnění předmětného usnesení je tedy podle názoru stěžovatele neakceptovatelné a přístup soudu ryze formalistický, nešetřící podstatu institutu opatrovníka. Samotná skutečnost, že žalobce

svévolně opustil pobytové středisko, ve kterém byl hlášen k pobytu, bez dalšího podle stěžovatele neobstojí. Stěžovatel dále připomněl, že rozhodnutí soudu musí obstát samo o sobě a musí v něm být mj. stručně a jasně vyloženo, které skutečnosti má soud za prokázané a o které důkazy opřel svá skutková zjištění. Postup soudu se musí ve stručné formě objevit i v samotném rozhodnutí. Stěžovatel dále upozornil na to, že ustanovení opatrovníka je velkým zásahem do procesních práv účastníka řízení, neboť ten jeho ustanovením ztrácí možnost disponovat řízením. Svůj výklad stěžovatel opřel o rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 3. 4. 2006, sp. zn. I. ÚS 572/05. Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhl usnesení Městského soudu v Praze zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

Žalovaný k podané kasační stížnosti uvádí, že soud postupoval dle jeho názoru souladně s § 64 s. ř. s., když použil § 29 odst. 3 o. s. ř. a žalobci ustanovil opatrovníka pro řízení. Námitky stěžovatele považuje žalovaný za nedůvodné a teoreticko - právní názory v kasační stížnosti s případem žalobce nesouvisí; žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

V souladu s ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné [ust. § 103 odst. 1 písm. c) cit. zák.] nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [ust. § 103 odst. 1 písm. d) cit. zák.], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné. Ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlédne.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí Městského soudu v Praze v mezích důvodů uplatněných ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pocítuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávním, postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel (srov. IV. ÚS 12/04). Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv jsou natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování.

Nejvyšší správní soud v dané věci neaplikoval § 104a odst. 1 s. ř. s. upravující nepřijatelnost kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany (jestliže kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost), neboť svou povahou se v tomto zde přezkoumávaném řízení jedná čistě o procesní otázku.

Důvodem pro podání kasační stížnosti je nepřezkoumatelnost, spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

K této námitce stěžovatele Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudek ze dne 28. 7. 2004, č. j. 4 Azs 165/2004 - 36, zveřejněný pod č. 378/2004 Sb. NSS, kde se uvádí, že nepřezkoumatelným rozhodnutím soudu (§ 109 odst. 3 a § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.), způsobujícím, že Nejvyšší správní soud není vázán důvody kasační stížnosti, je usnesení krajského soudu o zastavení řízení z důvodů podle § 33 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval soud při zjišťování místa pobytu stěžovatele a ani které období považoval soud za dobu devadesáti dnů, po kterou nezjištění místa pobytu bránilo rozhodnutí ve věci. Otázka nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu byla v obecnější rovině řešena dále např. v rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, zveřejněném pod č. 244/2004 Sb. NSS, kde bylo judikováno, že za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné.

Nejvyšší správní soud na tomto místě nemůže souhlasit s tvrzením stěžovatele, že z napadeného rozhodnutí městského soudu není seznatelné, které skutečnosti má soud za prokázané a o které důkazy opřel svá skutková zjištění. Pokud v něm bylo uvedeno, že se soudu nepodařilo ani ve spolupráci s orgány Ministerstva vnitra, Policie ČR a P. v S. vypátrat místo současného pobytu žalobce, přičemž poslední místo pobytu v P. s. v S. svévolně opustil dne 26. 5. 2006 bez udání nové adresy, lze konstatovat, že takové odůvodnění splňuje podmínky přezkoumatelnosti, jak byly definovány ve výše uvedených rozhodnutích.

Stěžovatel dále poukázal na skutečnost, že v souzené věci byl přístup soudu ryze formalistický, nešetřící podstatu institutu opatrovníka. Rozsahem skutečností zjišťovaných při ustanovení opatrovníka (§ 29 odst. 3 o. s. ř. a § 64 s. ř. s.) se Nejvyšší správní soud zabýval dříve již ve svém rozhodnutí ze dne 21. 11. 2006, č. j. 2 Azs 113/2006 - 32, přístupno na www.nssoud.cz, kde byl vyjádřen názor, že k tomu, aby mohl být žalobce považován za osobu neznámého pobytu a ustanoven mu soudem opatrovník podle § 29 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, nepostačuje sdělení žalovaného, že se žalobce nezdržuje v místě hlášeného pobytu. Soud musí vyčerpat všechny dostupné možnosti ke zjištění místa pobytu účastníka; vedle informací získaných z databáze žalovaného si soud musí opatřit vyjádření příslušných orgánů Policie ČR, případně provést šetření v místě žalobcova hlášeného pobytu apod. V daném případě se městský soud nespokojil pouze s informacemi z databáze žalovaného, ale podnikl i další kroky (součinnost s Policií ČR). Je tedy zřejmé, že městskému soudu nelze přičítat pochybení, o němž by bylo možno se důvodně domnívat, že zapříčinilo odlišnost rozhodnutí ve věci samé, a které by způsobilo přijatelnost kasační stížnosti.

Námítky uplatněné v tomto ohledu neshledal Nejvyšší správní soud opodstatněnými, proto dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného je dostatečně srozumitelným a přesvědčivým způsobem odůvodněno, pro stěžovatele z něj zcela jasně vyplývá,

z jakých skutečností správní orgán a následně i soud vycházely a jakými právními úvahami se při rozhodování řídily.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. Protože úspěšný žalovaný žádné náklady neuplatňoval, resp. mu žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, soud mu nepřiznal náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 18. září 2007

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu